

Μαθὼν ὅτι ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐψηφίσθη κατὰ τῶν παραλαβόντων παρ' αὐτοῖς προγεγραμμένους, ἔφυγε μετημφισμέτος ἐκ τῆς οἰκίας τῆς κυρίας Vernet, καὶ περιπλανήθη εἰς τὰ περὶχωρα τῶν Παρισίων, μετ' οὐ πολὺ δὲ ἀναγκωρισθεὶς συνελήφθη ἐν τινι καπηλείῳ καὶ ἐφυλακίσθη εἰς Bourgl-la-Reine. Τὴν ἐπαύριον εὐρέθη νεκρὸς. Ὁ Condorcet εἶχε δηλητηριασθῆ διὰ δηλητηρίου, τὸ ὁποῖον ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ πάντοτε ἐν τῷ δακτυλίου.

Οὕτως ἀπέθανον ἐν ἡλικίᾳ πενήντα ἐτῶν, ὅσῳ γενόμενος τῆς ἐπαναστατικῆς δραμαγωγίας, εἰς τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τῆς Γαλλίας καὶ τῶν θεμελιωτῶν τῶν ἀρχῶν τοῦ 1789, ἔνθερος μὲν ἀναδειχθεὶς τῆς ἐλευθερίας συνήγορος, φιλόλογος δὲ ἔγκριτος καὶ γεωμέτρης ἱκανός.

Διαρκούντος τοῦ ὀλεθρίου γαλλοπρωσσοῦ πολέμου τοῦ 1870, εἶδομεν ὡσαύτως τὴν ἐπιστήμην συντρέχουσαν ἀμφοτέρωθεν εἰς τε τὴν ἐπίθεισιν καὶ εἰς τὴν ἄμυναν. Καὶ οὐδένα μὲν ἀνέδειξεν Ἀρχιμήδην ἢ πολιορκία τῶν Παρισίων, ἀλλ' ἐδημιούργησε τὰ ἀγγελιαφόρα ἀερόστατα, τὰς ταχυδρομικὰς περιστράς καὶ τὰς φωτογραφικὰς ἐπιστολάς, αἵτινες μένουσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὡς εὐφροσύνῃ ἐφαρμογῇ τῆς φυσικῆς εἰς τὴν πολεμικὴν τέχνην. Ἡ πολιορκία τῶν Παρισίων ἔτυχε καὶ αὐτὴ ὑπερασπιστῶν, οἵτινες, καίτοι ἀτυχέστεροι τῶν ἀνδρῶν τοῦ 1792, ἀπέδειξαν οὐχ ἥττονα αὐτῶν ἀνδρείαν καὶ αὐταπάρνησιν.

Τὸν Γουστάβον Lambert ὀφείλομεν νὰ ἀναφέρωμεν μεταξὺ τῶν ἡρώων τῆς ἐποχῆς ταύτης. Ὁ διευθύνων τὸν γαλλικὸν ἀπόστολον εἰς τὸν ἀρκτικὸν πόλον εἶχε καταταχθῆ ὡς ἄπλοῦς στρατιώτης εἰς τὸ 119^{ον} σύνταγμα τῆς γραμμῆς. Τὰ δυστυχήματα τῆς πατριδος κατελύπησαν αὐτόν. Ὅτε οἱ Παρισιοὶ ἐξέτέλεσαν τὴν 19 Ἰανουαρίου 1871 τὴν κατὰ τὸ Buzenval ἐξοδον, ὁ Γουστάβος Lambert ἐπροχώρησε γενναίως καὶ ὑπερηφάνως παρουσιάζων τὸ στῆθος εἰς τὸν ἐχθρόν. Αἶφνης ἔπεσε πολλὰς λαβῶν σφαίρας, καὶ ἀπέπνευσε μετὰ τινὰς ἡμέρας εἰς τὸ χειρουργεῖον τοῦ «Μεγάλου Ξενοδοχείου». Ὡς οἱ Ῥωμαῖοι τὸν ἡρωϊκῶν χρόνων, ἠθέλησε ν' ἀποθάνῃ ἵνα μὴ ἠττηθῇ.

[Ἡπειτα τὸ τέλος]

Ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ ἐτησίᾳ δαπάνη πρὸς συντήρησιν ἐκάστου στρατιώτου εἶνε 2,500 φράγκα, ἐν Ῥωσίᾳ 1,202, ἐν Γαλλίᾳ 1,172 ἐν Βελγίῳ 1,047 φράγκα, ἐν Γερμανίᾳ 975, ἐν Τουρκίᾳ 922, ἐν Ἰταλίᾳ 917, ἐν Δανίᾳ 880, ἐν Ἰσπανίᾳ 775, ἐν Αὐστρίᾳ 720.

Πρὸς συντήρησιν τῶν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεων ἡ μὲν Ῥωσία δαπανᾷ τὰ 34 ἑκατοστὰ τοῦ ὅλου αὐτῆς προϋπολογισμοῦ, ἡ Ἀγγλία τὰ 33 ἑκατοστὰ, ἡ Γαλλία τὰ 32, ἡ Δαυμαρκία τὰ 29, ἡ Γερμανία 27, ἡ Τουρκία 23, τὸ Βέλγιον 21, ἡ Αὐστρία 19, ἡ Ἰταλία καὶ Ἰσπανία 16.

Ὁ ἐν Σύρῳ λόγιος συνδρομητὴς τῆς «Ἐστίας» κ. Ε. Ἐθνασιάδης ἀπέστειλεν ἡμῖν διὰ τοῦ κ. Ἰω. Κυριακοῦ πρὸς δημοσίευσιν τὴν κατωτέρω ἐπιστολὴν τοῦ ἀοιδίου διδάκταλου Θεοφίλου Καίρη, ἣν κατὰ τύχην εὗρον ἐν τινι παντοπωλείῳ τῆς πόλεως Ἀνδρου. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ, ὡς θέλει Ἰεὶ ὁ ἀναγνώστης, ὁ Θεόφιλος Καίρης πλὴν τῶν πληροφοριῶν, ἃς ἀνακονοῖ περὶ τῶν πραγμάτων τῆς πατριδος εἰς τὸν πρὸς ὃν γράφει, μετὰ πικρίας ἅμα καὶ ὀλίψεως κατακρίνει μερικοὺς Ἀνδρούς, ὡς κατασκυλλαντας εἰς τῆς διαγωγῆς τὴν καλὴν Ἀνδρον. Ἡ σκληρὰ αὐτῇ ἐπιτίμησις τοῦ σεβασμοῦ ἀνδρὸς ἀφορμὴν ἔχει περὶ ἑρῶν ἐπιπέδιον τῆς κατὰ τὴν ἐπανάστασιν πολιτείας τῶν Ἀνδρῶν, τὸ δ' ἐπεισώδιον τοῦτο περιγράφει ἡ ἀφήγησις, ἣν προσάσσομεν τῆς ἐπιστολῆς, τοῦ κ. Ἀθνασιάδου, ἀφήγησις ἣν οὗτος συνγρομολόγησεν ἐκ προφορικῶν παραδόσεων γερόντων τινῶν τῆς Ἀνδρου, γενομένων μαρτύρων τοῦ συμβάντος.

Ἐν ἐπεισώδιον

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

ἐν Ἀνδρῶν.

«Πρωτῶν τινὰ τοῦ 1824 οἱ κάτοικοι τῆς Ἀνδρου παρετήρησαν μεταξὺ τῆς νήσου ταύτης καὶ τῶν Ψαρῶν στόλον τινὰ πολυάριθμον, ὃν ὑποβέσαντες ὡς τὸν θωμανικόν, ἔσπευσαν τινὲς ἐκ τῶν γερόντων νὰ συγκαλέσωσι συνέλευσιν τῶν προύχόντων ἐν τῇ Μητροπόλει, προεξάρχοντος τοῦ μακαρίτου Διονυσίου ἀρχιερέως, ὅπως διασκεφθῶσι περὶ τοῦ πρακτέου. Καὶ δὴ κατισχυσάσας ἐν αὐτῇ τῆς γνώμης τῶν δειλιασάντων Φραγκίσκου Δελλαγραμμάτικα καὶ Ἰωάννου Πέτα ἢ Ψυροφονιά, εὐλογον ἐκρίθη ὅπως ἐπιτροπὴ τις ἐκ τῶν τὴν γνώμην τῆς ὑποταγῆς συμμεριζομένων προσέλθῃ τῷ στολάρχῳ Χοσρέφ πασᾶ καὶ μετὰ φιλοδωρημάτων ἀξιολόγων προσφέρωσι τὴν δῆθεν ὑποταγὴν τῶν κατοίκων τῆς νήσου. Ἄλλ' οἱ ἀρειμάτιοι ναυτικοὶ καὶ οἱ πλείστοι ἐκ τῶν προύχόντων ἀντέστησαν θανασίμως, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ κληρικοὶ, πολυάριθμοι τότε ἐν τῷ τόπῳ τυγχάνοντες. Ἐνεῦθεν λοιπὸν ἕρις σφοδρὰ καὶ διχοστασία καὶ ὀχλοβοὴ καὶ συναθροίσεις παντοῖαι. Ἄλλ' ἡ συμφορὰ τῆς ἀτυχοῦς νήσου τῶν Ψαρῶν ἐπηρέαζε δειληθῶς πως τὰ πνεύματα τῶν κατοίκων τῆς φιλειρηνικῆς νήσου, καὶ μετὰ πολλὰς σκέψεις τινὲς τῶν γερόντων ἀπεφάσισαν ἐν μυσικότητι ἵνα νύκτωρ ἀπέλθωσι μετὰ φιλοδωρημάτων πρὸς τὸν πασᾶ, καὶ σώσωσι δῆθεν τὸν τόπον ἀπὸ τῆς ἀπειλοῦσης αὐτὸν πανολεθρίας, καθόσον πολὺ ἐφοβοῦντο ὅτι τὴν αὐτὴν ἠθέλει ἐποστῆ τύχην, οἷαν καὶ οἱ ἀτυχεῖς γείτονες Ψαριανοὶ. Πληροῦσι λοιπὸν, λάθρα τῶν ναυτικῶν καὶ τῆς κρατούσης ἐπαναστατικῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἄλλων ἀρχόντων, ἀλευτικὸν πλοιάριον παντὸς εἶδους ἐξαιρέτων ἐδραμάτων, γλυκισμάτων, ὀπωρικῶν, ἀμνῶν, μοσχारीων, ἀνοδοσεμῶν, καὶ κωπηλατοῦντες πορεύονται πρὸς τὸν ἐκ τῆς ἄκρας νηνεμίας ἐπιραινόμενον μεταξὺ Ψαρῶν καὶ Ἀνδρου στόλισκον. Ἄλλ' ὁποῖα ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς των ἅμα ὡς προσεγγίσαντες εἶδον ὅτι ὁ ὡς θωμανικὸς ἐκληφθεὶς ἦτο ἐλληνικὸς στόλος! Δεινὸς φόβος καὶ ἀμηχανία κατέλαβε πάντας τοὺς ἐν τῷ πλοιαρίῳ εὐρισκομένους. Οἱ μὲν ἔλεγον νὰ στραφῶσι πρὸς τὰ ὀπίσω, οἱ δὲ νὰ προσέλθωσι τῷ ναυάρχῳ Με-

αούλη και εξηγήσωσιν ἐν εὐκρινείᾳ τὰ κατ' αὐτοὺς, ἄλλοι νὰ διαλάβωσι τὴν προσοχὴν τῶν ἑλληνικῶν πλοίων καὶ κατασκευασθῶσι πρὸς τὰ Ψαρά ἢ τὴν Σκύρον, καὶ ἄλλοι τέλος νὰ προσέλθωσι τῷ ναυάρχῳ Μισούλῃ καὶ προσφέρωσιν αὐτῷ πάντα τὰ ἐν τῷ πλοίῳ φιλοδωρήματα, ὡς δῆθεν παρά τῶν κατοίκων τοῦ τόπου προσφερόμενα. Ἄλλ' ἐνῷ τοιαῦταί τινες σκέψεις ἐγίνοντο ἐν τῷ πλοιαρίῳ, αἴφνης οὐ μακρὰν ἀπ' αὐτοῦ βλέπουσιν ἕτερον καταδρομικὸν πλοῖον καταρχόμενον ἐξ Ἄνδρου, καὶ διὰ φωνῶν καὶ σάλπιγγων τῶν ἐν αὐτῷ καταγγέλλον τῷ ἑλληνικῷ στόλῳ τὴν ταπεινωτικὴν πράξιν· πυροβολισμοὶ δὲ καὶ διαδηλώσεις παράδοξοι ἤγαγον τὸν στολάρχην Μισούλην εἰς τὸν συλλογισμὸν νὰ πέμψῃ παραρχήματα δύο ὀπλισμένους λέμβους πρὸς σύλληψιν τοῦ τὴν ἀτίμωσιν τῆς νήσου ἐπικυριζόντος πλοιαρίου. Πράγματι δὲ τὸ πλοιαρίον τοῦτο, συλληφθὲν καὶ ῥυμουκκηθὲν ὀπισθεν τῆς ἑλληνικῆς ναυαρχίδος, ἀνεγνωρίσθη ὡς αὐτομολήσαν πρὸς τὴν ἐχθρὸν, ἀνκαλυφθέντος τοῦ σκοποῦ τῶν ἐν αὐτῷ ναυτῶν καὶ προὔχοντων. Οὐ μικρὸν δὲ εἰς τὴν ἀνακάλυψιν συνετέλεσαν καὶ οἱ ἐν τῷ ἄλλῳ πλοιαρίῳ συμπατριῶται ἐκεῖνοι οἱ ὅλως ἀντιθέτως βαίνοντες. Οὗτοι, ἀνεληθόντες εἰς τὴν ἑλληνικὴν ναυαρχίδα, κατήγγειλαν τῷ ναυάρχῳ τὰ πάντα, ὅστις συγκροτήσας συμβούλιον ἐτιμώρησε τούτους παραδειγματικῶς, καὶ δὴ διὰ βραδυσμῶν τεσσαράκοντα, τιθεμένων ἐνὸς ἐκάστου ἐπὶ τοῦ κανονίου. Τούτου δὲ γενομένου, παρέδωκεν αὐτοὺς τοῖς συμπολίταις αὐτῶν Ἄνδρῶις, ὅπως μετενέγκωσι τούτους εἰς Ἄνδρον, καὶ εἰς παραδειγματισμὸν ἐκπομπέσωσιν αὐτοὺς καθ' ὅλην τὴν πόλιν καὶ Μεσσαρίαν. Ὄντως δὲ, ἄμα φθάσαντες εἰς τὴν *Kamargan*, ἀνήγαγον αὐτοὺς δι' ὄλης τῆς ἀγορᾶς δεδωμένου σχοινίου, καὶ θέντες τινὰς ἐπὶ κλωβοῦ ἔπτυσαν αὐτοὺς σιέλω μακρῷ, ὅπως ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον αὐτοὺς κατασχύνωσι».

Ἰδοὺ καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Καίρη·

«Φιλογετέστατε! /

»Καὶ ἂν δὲν ἤμην ὀλίγον ἀσθενής, ἤθελον βέβαια ἀσθενήσαι διὰ τὴν ἀνοησίαν μερικῶν συμπατριωτῶν μας, οἵτινες προξενοῦσιν ὄνειδος εἰς ὅλην τὴν Ἄνδρον. Ἡ ἀπὸ 13 ἐπιστολὴ σας ἐπροξένησεν εἰς ἐμὲ μεγίστην λύπην· κατέπια ὅμως καὶ ταύτην, ἔκρυψα καὶ τὴν ἐπιστολήν, κοινώσας αὐτὴν μόνον εἰς τὸν θεῖόν μου, ὅστις σὰς εὐχεταὶ ἀπὸ καρδίας. Ὅχι μόνον δὲν ἔχομεν ἀπηλπισμένους εἰδήσεις τοῦ ἔθνους, ἀλλ' ἐβεβαιώθημεν καὶ διὰ τὰς πλέον χρηστὰς ἀγγελίας. Τὸ δάνειον ἔφθασε βεβαιότατα. Ὁ Μισούλης εἶναι εἰς Τήνον μὲ ἀρκετὰ καράβια, περιμένει δὲ καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ, διὰ νὰ κτυπήσῃ τὸν ἐχθρὸν ἀ-

1. Ἡ ἐπιστολὴ φαίνεται ὅτι ἀπηυθύνετο ἢ πρὸς τὸν τότε ἔπαρχον Ἄνδρου κ. Ἦβον Ρήγγαν ἢ πρὸς τὸν συμπατριώτην τοῦ Α. Καμπανάκη, διότι ἡ πρὸς ὃν ἐπιγραφὴ εἶν' ἐσχισμένη.—Σ. τοῦ ἐκδότου.

μάζων καὶ μὲ σφοδρότητα. Τὸ αἴτιον διὰ τὸ δόποιον κατέβησαν τὰ καράβια πρότερον, ἦτον, ὡς φαίνεται, διότι μετὰ τὴν φθορὰν, τὴν ὁποίαν ἐπροξένησαν εἰς τὰ ἐχθρικά πλοῖα, ἐφορτώθησαν μὲ ὅλα τὰ κανόνια τῶν Ψαρῶν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὁ Πασάς δὲν ἐπῆρεν οὐδὲ ἓν, καὶ ἀπὸ ἄλλα λάφυρα. Ὅθεν καὶ ἐστοχάσθησαν ἀναγκαῖον νὰ ἀπυφορτωθῶσι πρότερον, καὶ ἔπειτα νὰ ἐκδικηθῶσιν ἐπισημότερον τὸν ἐχθρὸν. Τὰ εἰς τὴν Ἀττικὴν ἑλληνικὰ στρατεύματα καταδιώξαν τὰ ἐχθρικά καὶ μὲ φθορὰν καὶ μὲ κατασχύνην μεγίστην. Ὅλα ἠσύχασαν εἰς Πελοπόννησον· καὶ ὁ Π. Μαυρομιχάλης ὑπέκυψεν εἰς τοὺς νόμους. Ἡ Διοίκησις, καθὼς μανθάνομεν, ἐνεργεῖ καὶ μὲ φρόνησιν καὶ μὲ δραστηριότητα· ἐπειδὴ καὶ ἔχει κατὰ τὸ παρὸν εἰς χεῖρας τῆς 400,000 ταλῆρων ἰσπανικῶν. Εἰς τὴν Λόνδρον, ἠιούσθη, ὅτι ἠνοίχθη καὶ δεύτερον δάνειον ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, τὸ ὁποῖον θέλει χρησιμεύσει εἰς προμήθευσιν φεργάτων. Ταῦτα παρακαλῶ νὰ εἰπῆτε καὶ πρὸς τοὺς συμπατριώτας μας, καὶ νὰ τοὺς συμβουλεύσητε νὰ παύσωσι πλέον ἀπὸ τὸ νὰ κατασχύνωσι τὴν καλὴν Ἄνδρον. Ἡθελον νὰ γράψω πρὸς αὐτοὺς, ἀλλὰ σὰς λέγω τὴν ἀλήθειαν, μόλις ἤμπορῶ νὰ τελειώσω καὶ τὴν ἐπιστολήν ταύτην. Ὁ Θεὸς βέβαια μ' ἐδίωκε τὴν μικρὰν ταύτην ἀσθενείαν, διὰ νὰ ἐμποδισθῶ ἐδῶ καὶ νὰ μὴ ἀκούσω ἄλλου τὴν κατασχύνην τῆς πατρίδος, ἂν καὶ αὐτὴ δὲν πταίη, ἀλλὰ μερικὰ ἀνάξια τέκνα τῆς. Ὡς ἐκ τῆς ἀσθενείας μου θέλω διατρίψαι ἐδῶ ἀκόμη ὀλίγας ἡμέρας. Παρακαλῶ λοιπὸν θερμῶς νὰ μὲ εἰδοποιήσητε, ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον, ὅχι ἄλλο, παρά μόνον τὴν μετάνοιαν αὐτῶν, καὶ τὴν πατριωτικὴν προθυμίαν των εἰς τὸ νὰ τελειώσωσιν ὅσα ἡ Διοίκησις τοὺς προστάζει. Τότε καὶ ἐγὼ ἀπέρχομαι εὐχάριστος εἰς Πελοπόννησον, ἔνθεν ἐλπίζω, ὅτι θέλω Σὰς φανερώσει καὶ βεβαίως καὶ πολλὰς χαροποιὰς ἀγγελίας.

Ἐν Σόρξ 1824 Ἰουλίου 21.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΚΑΙΡΗΣ».

ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ.

[Ἐκ τῶν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Η. Taine].

Ἐν παντὶ ἀνδρογύνῳ ὑπάρχει πληγὴ τις, ὡς σκόληξ ἐντὸς μήλου.

Οἱ σύζυγοι ἐπὶ τρεῖς ἐβδομάδας σπουδάζουσιν ἀλλήλους, ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἀγαπῶνται, ἐπὶ τρία ἔτη διαπληκτίζονται, ἐπὶ τριάκοντα ἔτη ἀνέχονται ἀλλήλους, καὶ τὰ τέκνα των ἐπαναρχίζουσι.

Ἡ γυνὴ συζεύγνυται διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν κόσμον καὶ τὰς διασκεδάσεις, ὁ δὲ ἀνὴρ διὰ νὰ ἐξέλθῃ αὐτῶν.

Γυνὴ κρίνουσα ἄνδρα ἀναπολεῖ αὐτὸν γονυπετῆ